

ikke skal staa der, fordi det virker meningsforstyrrende. Forhandlingen er hermed aabnet. Justitsministeren har Ordet.

Justitsministeren: Da dette Forslag ikke blot efter sin Oprindelse og sit Udspring, men ogsaa i hele sin nuværende Skikkelse er et Regeringsforslag, maa det maasse være mig tilladt, skjøndt Sagen ikke nærmest vedkommer Justitsministeriet, dog som Medlem af Thinget at udtale et Par Ord i Anledning af samme, nemlig med Hensyn til et enkelt Punkt, som særlig ligger mig paa Sinde. Det ærede Thing vil let forstaa, at det navnlig er den rettlige Side af Sagen, som jeg har havt Opfordring til at overveie. Det er, saaledes som det jo paa en Maade af Thinget er godkjendt i dette Dieblif ved dets Afstemning efter Forhandlingen af den foregaaende Sag, umiskjendeligt, at der er en vis Sammenhæng mellem de forskjelligte Lovforslag om Forpagtnings- og Fæsteforhold, som foreligge til Behandling her i Thinget, saaledes at man nu næsten ikke kan undgaa at tage noget Hensyn til de Uttringer, der ere faldne ved de tidligere, alt til Udvalg henviste Sager, og det er navnlig en Uttring, der er bleven brugt af den ærede Forslagsstiller med Hensyn til det andet Lovforslag, som først har bragt mig til Duffet om at sige et Par Ord idag, og jeg vil tilføie, at jeg tillige ønsker dette, for at det ikke mulig skal blive anset for at være en given Sag, at en Minister, der er Medlem af Thinget, skal være maaltunden i alle de Sager, der ikke umiddelbart vedkomme det Ministerium, der er ham betroet; det vilde, synes mig, være en falsk Stilling, at den, der har den Ære at være Medlem af Thinget, ubetinget skal holde sig tilbage fra Udtalelser i alle Sager, som ikke vedkomme det Ministerium, der paa en vis given Tid er betroet ham. — Det Spørgsmaal, som interesserer mig særlig, er det Forhold, som er omtalt i Lovforslagets § 3, og den Uttring, hvortil jeg sigter, er den, hvortil det med megen Styrke blev udtalt, at, saalænge ikke et almindeligt Lovforslag om Fæsteforholdets selvstændige Afløsning kunde gennemføres, var der Grund til, om jeg saa maa sige, ganske at lade Lovgivningen i dette Forhold

hvile. Hvad hvert enkelt Medlem i saa Henseende for sit Vedkommende anser som rigtig, skal jeg naturligvis ikke indlade mig paa, og ikke modsigge, men opstilles dette Synspunkt som en almindelig Sætning, der skal være Regel for Andre, da maa jeg modsigge det. Jeg tror ikke, det kan erkjendes for en rigtig Anskuelse, at Lovgivningsmagten i det Enkelte skal hvile, fordi en stor Opgave ikke egner sig til Gjennemførelse; det maa, mener jeg, bedømmes efter hvert enkelt Spørgsmaals Natur, om der er tilstrækkelig Grund til at optage det til særskilt Behandling, uden Hensyn til at et stort i Forbindelse dermed staaende Spørgsmaal ikke anses egnet til Løsning, ad Lovgivningsveien; ja, Forholdet kan formentlig netop stille sig saaledes, at der, saalænge det almindelige Spørgsmaal ikke egner sig til Løsning, kan være særlige Grunde til at forebygge, at en tvivlsom Tilstand i Mellemtiden vedbliver at være tvivlsom, eller at Tvivlen løses paa en uheldig Maade. Der kan netop være særlige Grunde for Lovgivningsmagten til at paase, at der ikke i den Mellemtid, som saaledes hengaar, befæstes en Uvisshed, som virker forførende og forvirrende, eller indtræder Visshed, som er skadelig og ubillig! Dette Hensyn tror jeg nu gjør sig gjældende med Hensyn til et Spørgsmaal, som netop har været omtalt i Rigsdagen, saavidt jeg veed, for første Gang under nuværende Rigsdagssamling. Det er det Spørgsmaal, om der hviler Fæstetvang paa Steder over 1 Td. Hartkorn, dannede af Jord, der er afløst — paa een Gang eller til forskjellig Tid — fra en tidligere større Bondegård, altsaa uden selv at være den Hovedparcel, eller hvad Udtryk jeg nu skal bruge, som efter Lovgivningen skal blive tilbage, hvad enten vi her have at gjøre med Brugen af Omfordelingsretten paa et Gods, eller vi have med Udskyningslovgivningen at gjøre udenfor Godset. Det lovbestemte Kvantum, der skal blive tilbage, er forskjelligt, men den rettlige Tilstand for den Jord, der ikke bliver tilbage, er den samme. Jeg tilføier, at jeg for min Del har staaet i den Tro, at den almindelige i Lovgivningen hjemlede Regel, naar der ikke kunde paavises ganske særlige Grunde til Undtagelser, maatte være den, at